

ske håndskrifter for 30 år siden spillede i dén forbindelse en positiv rolle.

Der er al mulig grund til at tro, at historien vil gentage sig, såfremt rigsfællesskabet mellem Danmark og Færøernes bringes til ophør og Færøerne omdannes til en suveræn, selvstændig stat. Da der fra dansk side er større interesse i at have et godt og hjerteligt forhold – også på officielt plan – til Færøerne end til at fastholde et rigsfællesskab, som fra færøsk side dybest set ikke ønskes opretholdt, bør Danmark tage initiativ til opløsning af rigsfællesskabet med Færøerne.

Økonomiske forhold

Nærværende forslag tager ikke stilling til den økonomiske overgangsperiode i forbindelse med rigsfællesskabets ophør, men der kan selvsagt ikke blive tale om mere end nogle få år. Danmark yder jo ikke tilskud til andre selvstændige nationer – bortset fra ulande.

Selv i tilfælde af et øjeblikkeligt bortfald af de danske tilskud bliver der imidlertid ikke tale om nogen økonomisk katastrofe for Færøerne.

Økonomiprofessor Martin Paldam fra Århus Universitet (der har forsket i Færøernes og Grønlands økonomiske afhængighed af de store tilskud fra Danmark) har beregnet, at den færøske levestandard umiddelbart vil synke med ca. 25 pct. ved et øjeblikkeligt bortfald af de danske tilskud. Færøerne har imidlertid i dag en levestandard, som er mindst lige så høj som den danske, og den færøske befolkning hører dermed i dag til de folkeslag med den højeste levestandard i hele verden. Med en 25 pct. reduktion i levestandarden vil Færøerne stadig høre til blandt de 30-35 rigeste lande i verden. Eller udtrykt på en anden måde: Uden de danske tilskud vil den færøske levestandard

Statens bloktilskud til Færøerne	958 mio. kr.
Fiskeriinspektion, redningsopgaver og andre serviceydelser	324 mio. kr.
Pensioner	119 mio. kr.
Uddannelse af færinger samt uddannelsesstøtte hertil	113 mio. kr.
Færingers træk på offentlige ydelser i Danmark*	375 mio. kr.
I alt danske statslige udgifter vedrørende Færøerne	1.889 mio. kr.

* Disse ydelser omfatter bl.a. dagpenge, børnefamilieydelse, kontanthjælp og sociale pensioner.

Juridiske forhold

Nærværende forslag sigter mod at gøre Færøerne til en selvstændig stat.

Siden 1948 har Færøerne fungeret under selvstyreloven. Denne lov er traditionelt blevet betragtet som en »delegationslov« med delegation af beføjelser fra de danske myndigheder til hjemmestyret. Da selvstyreloven er en almindelig lov, vedtaget af Folketinget, kan denne – ligesom alle andre love – frit tilbagekaldef af Folketinget.

falde til dét niveau, man i dag har i Skotland. Det kan ingen med rimelighed betegne som nogen katastrofe.

Endvidere præciserer professor Martin Paldam, at de danske tilskud hæmmer væksten af andre erhverv ved kun at fokusere på fiskerierhvervet. Dette medfører lav vækst i samfundet og dårlig konkurrenceevne. På længere sigt kan det altså ligefrem blive en økonomisk fordel for Færøerne at stå på egne ben.

Formanden for statsministerens rådgivende Færøudvalg, professor Arne Larsen, vurderer også, at Færøerne mageligt kan klare sig uden tilskud, og vicelagmand på Færøerne Høgni Hoydal fra det republikanske selvstændighedsparti har erklæret sig enig heri.

Erfaringerne viser, at små lande – også meget små lande – sagtens kan klare sig økonomisk godt. Luxembourg med 383.000 indbyggere er således Europas rigeste land. Langt mindre lande som Monaco og Liechtenstein, begge med 28.000 indbyggere, klarer sig også både økonomisk og beskæftigelsesmæssigt flot. Det samme gør Andorra med sine 48.000 indbyggere. Et selvstændigt Færøerne med 44.000 indbyggere kan selvfølgelig også klare sig selv økonomisk og beskæftigelsesmæssigt.

Den danske stats samlede udgifter til Færøerne beløb sig sidste år til 1,9 mia. kr. Dét svarer til godt 20 pct. af Færøernes bruttonationalprodukt (BNP) og godt 50 pct. af landsstyrets samlede udgiftsbudget.

Finansministeriet har den 1. maj sidste år foretaget en opgørelse af den danske stats udgifter vedrørende Færøerne i kalenderåret 2000. Det fremgår heraf, at de samlede danske statslige udgifter vedrørende Færøerne fordeler sig på følgende poster:

Det var én af Danmarks mest ansete jurister, professor, dr. jur. et phil., Alf Ross, der skrev selvstyreloven. I et exposé til Forfatningskommissionen af 1946 skrev han således, at: »Selvom det ved en gentleman-agreement tilkendegives Færingerne, at Loven ikke vil blive ændret uden Forstaaelse med Lagtinget, kan dette naturligtvis ikke gælde, dersom Lovens bestemmelser krænkes. I Tilfælde af Meningsforskel herom maa Rigsmyndighedernes Opfattelse være afgørende. Saalænge Færøerne udgør en integrerende del af det